

De zegen van de schuldbelijdenis

Liturgiesuggesties:

Psalm 95: 1 en 4 OB

Psalm 100: 1, 2, 3 en 4 OB of NB

Psalm 139: 1 en 14 OB of Psalm 101: 2 en 3

Schriftlezing: Psalm 32

Psalm 32: 1 en 3 OB

Schriftlezing: 1 Johannes 1: 5 - 2: 2

Psalm 32: 4 en 5 OB

Na verkondiging: Psalm 32: 1, 3 en 4 OB of Psalm 51: 2, 4 en 5

Psalm 103: 1 en 2 OB of Psalm 52: 7

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Van harte gefeliciteerd!

Waarmee vraagt u?

Daar kom ik zo meteen op terug.

Van harte gefeliciteerd!

Wij feliciteren elkaar:

- bij een huwelijk;
- bij de geboorte van een kindje;
- bij het slagen voor een examen;
- bij de promotie op het werk.

Van harte gefeliciteerd!

We zouden er wat raar van opkijken, als we elkaar zouden feliciteren met de woorden van Psalm 32.

Zo van: Van harte gefeliciteerd, je zonden zijn je vergeven!

En tóch ... dáár gaat het om in deze voorbereidingspsalm.

Van harte gefeliciteerd! Ja, zegt u, dat is allemaal goed en wel, maar wíe worden er dan gefeliciteerd?

In Psalm 32 worden ze ... rechtvaardigen genoemd.

Dat zijn zeker super godsdienstige mensen?

Integendeel ... het zijn mensen als u, jij en ik.

Heel gewone mensen. Zondige mensen.

Mensen, die net als wij, bij de HERE in het krijt staan.

Maar ... en daar zit 'm nou de kneep ... het zijn eerlijke mensen.

Mensen in wiens geest geen bedrog is.

Ze zijn eerlijk tegenover zichzelf: Ze kennen hun fouten en gebreken.

Ze komen daar ronduit vooruit.

Ze zijn ook eerlijk tegenover God: Ze belijden Hem hun zonden.

Ze maken geen geheim van hun ongerechtigheden.

Ze vertrouwen erop dat de HERE hun schuld ... vergeeft.

*

Schuld. Als er, broeders en zusters, jongens en meisjes, één woord ons on-sympathiek in de oren klinkt, dan is dat het woord schuld.

Een woord dat vandaag de dag volkomen wordt uitgehold.

Schuld! Wie eerlijk is kan om het woord schuld niet heen.

Het woord komt toch in de Bijbel vóór?

En dan staat het niet aan de ránd van de Bijbel ... schuld heeft te maken met het hárt van het Woord van God: Dáár waar het kruis staat, het ruwhouten kruis van Golgot-ha.

Aan de voet van het kruis is vergeving.

Vergeving van schuld.

Voor eerlijke mensen, die hun schuld voor God durven belijden.

God vergeeft niet buiten de schuldbelijdenis om.

Dat vergeten we maar al te vaak.

Wees nou eens eerlijk.

We denken toch: Ach, 't loopt zo'n vaart niet, 'k weet wel dat ik verkeerd zit, maar ...

God vergeeft het mij wel.

Dat doet Hij ook, maar dan moet je die zonde ook voor Hem uitspreken en ... Hem er vergeving om vragen.

Er is zo'n prachtig beeld in de Bijbel, waar ik telkens weer van onder de indruk kom:

God neemt mijn schuld in zijn handen en werpt het achter Zich ... in de diepste diepten van de oceaan.

Zo wordt de gemeenschap weer hersteld.

Het is, broeders en zusters, jongens en meisjes, te danken aan de genade van God.

Verbondsgenade, die enerzijds opvoedend en anderzijds vergevend in het leven van Gods kinderen werkt.

Gods genade.

Daar is Psalm 32 vól van.

Gods genade ... in het leven van David.

Gods genade ... in uw leven, jouw leven, mijn leven.

Gods genade is - het klinkt onvoorstelbaar - is Gods antwoord op de zonde.

*

Psalm 32, broeders en zusters, jongens en meisjes, is de Psalm van de schuldvergeving en ... van de schuldbelijdenis.

"Van David. Een leerdicht."

Wat was er met David aan de hand.

U kent het verhaal. David ziet - over de muren van zijn paleis - een knappe vrouw.

Ze is zich aan het baden.

Jammer genoeg ... een getrouwde vrouw: de vrouw van Uria, de Hethiet.

Hij laat haar in zijn paleis brengen.

Kruipt bij haar in bed. En verwekt een kind bij haar. Hoe nu?

Allerlei slinkse pogingen om Uria bij zijn vrouw te laten slapen mislukken.

Plichtsgetrouw volgt Uria het bevel van de koning op en tekent daarmee zijn eigen doodvonnis: Hij sneuvelt in de voorste gelederen van de strijd tegen de Ammonieten.

Na een rouwperiode van ongeveer zeven dagen, trouwt David met zijn Bathseba.

"Zij werd hem tot vrouw en baarde hem een zoon.

Maar de zaak, die David gedaan had, was kwaad in de ogen des HEREN." (2 Samuel 11:27).

Een mens heeft gezondigd.

Neem, broeders en zusters, jongens en meisjes, nu jezelf.

Je weet daarvan, maar ... je zwijgt er maar liever over.

Althans ... tegenover de HERE.

Geen woord over de zonde tegenover een genadige God.

In de doofpot. Een stilzwijgen.

Maar ... je geweten zwijgt niet, het klaagt je des te meer aan.

Het gaat van binnen aan je knagen, je wordt - als het ware van binnenuit - opgevreten.

"Mijn gebeente kwijnde weg."

Vel over been.

Een zielig hoopje mens. Uitgemergeld. Doodziek.

Ten dode opgeschreven.

Het is bekend, dat mensen die - in de oorlog - fout zijn geweest, daar juist op het einde van hun leven ... het erg moeilijk mee hebben.

Ik las ook van vrouwen, die een abortus hebben ondergaan, levenslang hun schuldgevoelens niet kwijtraken.

En hoe zit het zonden, die we in onze ondoordachte jaren, hebben gedaan.

Broeders en zusters, jongens en meisjes, het kan je leven verteren.

Je kunt er ... doodziek van worden.

Het is een uiterst modern probleem.

Psychische factoren kunnen een belangrijke rol spelen in onze lichamelijke conditie.

Er zijn heel wat ziekten, die een gevolg zijn van stress, van het feit dat een mens innerlijk met zichzelf overhoop ligt en er inderdaad 'wat' is.

David had gezondigd: aan echtbreuk en moord stond hij schuldig.

Van zijn macht als koning had hij misbruik gemaakt ... om de man van de vrouw, die van hém in verwachting was, uit de weg te ruimen.

Hij had de zonde verzwegen en wilde niet tot schuldbelijdenis komen.

Hij kon maar niet buigen, zich uitleveren aan God door de zonde in te leveren.

Maar dát is hij aan de weet gekomen.

Een verslagen geest doet het gebeente verdorren.

Hij kwijnde weg.

Het was aan hem te zien ... dat er wat aan de hand was en ... dat hij wat had.

Het merg van zijn gebeente was uitgedroogd.

De hand van de HERE lag zwaar op hem.

Zijn geweten klaagde hem aan.

Hij wilde overeind blijven staan.

Was hij geen koning ... en wie kon hem wat maken?

Er kán, broeders en zusters, jongens en meisjes, in ons leven verband zijn tussen zonde en ziekte.

Dat behoeft lang niet altijd.

Ziekte kan een heel andere oorzaak hebben.

Maar als we niet goed staan tegenover de HERE, als we onze zonde verzwijgen, er over-heen willen leven, misschien wel er overheen willen bidden, dan heeft dat vaak lichamelijke gevolgen.

Dan is er wat.

Wát er is - dat weet je zelf wel het beste.

Je behoeft dat niet aan anderen te vertellen en in den brede uit te meten.

Maar je moet er wel mee ... naar de HERE toe, Die alle dingen immers in ons leven leidt, Wiens hand ook in mijn leven ... zwaar kan drukken.

David, broeders en zusters, jongens en meisjes, heeft zijn verzwegen zonden ... beleden.

En toen het ijs gebroken was en hij héél klein was geworden, toen brak het licht van Gods vergeving in zijn leven stralend door.

Toen zong hij deze bemoedigende Psalm.

Maar ... voordat het zover was gekomen ... heeft de HERE heel wat van zijn ontfermende genade moeten aanwenden om David over de streep te halen.

*

Zonde én genade.

Zonder het eerste hangt het tweede in de lucht.

Hoe zal iemand van genade leven, als hij niet weet, waarvóór hem genade werd geschonken?

Daarom, broeders en zusters, jongens en meisjes, is er geloof nodig.

Het geloof leert je zonde als schuld tegenover God te zien.

Dat de zonde z'n oorsprong in ónze schuld vindt ... weten wij niet uit onszelf.

Het wordt ons gezegd.

Het wordt ons door God in zijn Woord bekend gemaakt.

Maar door het geloof leert God ons de zonde kennen als schuld tegenover Hem.

Daar stuurt God - in zijn genade - op aan.

Dat zien we heel duidelijk in de geschiedenis van David.

"Want dag en nacht drukte uw hand, zwaar op mij, mijn merg verdroogde als in zomerse hitte."

David voelt hierin de hand van de HERE.

Gods genade tuchtigt het leven van de man naar Gods hart.

Een stukje geestelijke opvoeding, oefening.

Misschien dat hij het pas achteraf heeft ontdekt, dat ná de belijdenis van zijn zonden, zijn ogen pas zijn opengegaan.

Maar David heeft ontdekt in zijn leven, dat het de HERE is, wiens hand zwaar op hem drukte.

"Zolang ik zweeg."

Mag ik u eens vragen, broeders en zusters, jongens en meisjes, wat verzwijgt u voor de HERE?

Zijn er in uw en in jouw leven bepaalde dingen, die je voor God achterhoudt?

Waar je liever maar niet over spreekt?

Ruim je rommel nu toch een op!

Hoe vaak, jongelui, heeft moeder dat wel niet tegen je gezegd?

Verdrietig, boos, of ... met een zucht.

Hoe gemakkelijk schoof je de hele boel: kleren, schoenen, boeken, tijdschriften en wat niet al, met één handomzwaai in je kast of onder je bed.

Geen haan die er meer naar kraaide.

Ogenschijnlijk was je kamer weer op orde.

Maar o wee, als moeder eens per ongeluk een volgende keer je kast opendeed om onder je bed moest stofzuigen!

Je bent misschien erg handig in het aan de kant schuiven van je rommel.

Van de leugentjes om bestwil, die je je moeder en je vader op de mouw spelt.

Van de dubbelzinnige moppen, die je op school of op je werk vertelt, om toch maar de grote kerel te wezen.

De boel opruimen? Eigenlijk zou je het wel willen.

Je zou al die bergen rommel in je leven best wel willen opruimen.

De ene dag vóel je ze niet zo, maar een andere dag maken ze je verdrietig en bang.

En het kan, broeders en zusters, jongens en meisjes!

Er is een "vuilnisbelt", waar ieder op de wereld met zijn rommel naar toe kan gaan. God Zélf heeft deze plaats aangewezen, want Hij wil zijn wereld - die mooi en goed was - weer bevrijden van alle vuil en onreinheid.

Die plaats heet "Golgotha".

Jezus heeft alle vuil en rommel daarheen meegenomen.

Hij heeft het door zijn sterven ... vernietigd.

Je mag nu ... elke dag opnieuw ... jouw knoeierij en jouw rommel bij Hem brengen.

Hij verbrandt het door zijn liefdevuur.

Heb je je rommel nog verstopt?

Wel, begin vandaag eens écht op te ruimen! Ik begrijp best dat dat een geweldige moeite met zich meebrengt.

Je weet soms niet wáár je moet beginnen.
Bovendien: Om schuld voor God te bekennen ... dat kost strijd, geestelijke strijd.
Er moet, broeders en zusters, jongens en meisjes, heel wat van Gods genade aan te pas komen om je op de knieën te brengen en de Hem te vragen: "HERE, wees mij, zondaar, genadig."
Maar het gebeurt. Kijk maar weer naar David.

*

"Mijn zonde maakte ik U bekend, en mijn ongerechtigheid verheelde ik niet; ik zeide: Ik zal de HERE mijn overtredingen belijden."
In die ene zin maar liefst drie verschillende woorden waarmee de zonde wordt aangeduid: Eerst het woord zonde zelf.
Dat is: je doel missen, in gebreke blijven, mislukken, ... verongelukken.
En dan ongerechtigheid.
Dat is: iets wat recht is ... krom buigen, iets wat goed was ... kapot maken.
Het derde woord is overtreding.
Dat is: een misstap, over de streep gaan, afwijken van het rechte pad, van de goede koers raken.

Zonde, ongerechtigheid, overtreding.
Die woorden karakteriseren Davids bestaan.
Een zwijgende ... zondaar.
Maar aangeraakt door de vinger van Gods genade ... ook een belijdende zondaar.
Een mens die kennis heeft van zijn ongerechtigheden ... en zijn overtredingen durft toe te geven.
Die zijn schuld voor God ... belijdt.
Bij het kruis van Golgotha is voor die schuld ... betaald.
Bij het kruis van Golgotha is vergeving voor mensen die de strijd met zichzelf hebben opgegeven.
Bij het kruis van Golgotha is genade voor zondaren, die door de knieën zijn gegaan.
Dat belooft ons de HERE.
Zijn genade is ... vergevende genade.
Daarin gaat het om een kennen en gekend worden ... in liefde.
Om een accepteren van elkaar met alle fouten en gebreken.

David, broeders en zusters, jongens en meisjes, mag zich van die vergevende genade / liefde verzekerd weten ... op het moment, dat hij zijn zonden heeft beleden.
De rechte verhouding met de HERE - die door de zonde krom was getrokken - is in die schuldbelijdenis weer hersteld.

*

"En Gij vergaaft de schuld mijner zonde."
Dat is de juichkreet, die uit deze psalm in onze harten doorklinkt.
U hebt de schuld van mijn zonde vergeven!
Wáárom, broeders en zusters, jongens en meisjes, God de zonde vergeeft?
Nee, niet onze schuldbelijdenis is de grond van de vergeving.
God vergeeft op grond van de belofte van zijn evangelie.
Hij heeft het ons ... beloofd!
Want Jezus Christus heeft het - voor ons - volbracht.
Onze schuldbelijdenis, ons erkennen dat wij zondaren voor Gods aangezicht zijn, wil god gebruiken om ons te doen delen in die vergeving.
Vergeving wijst altijd naar Jezus Christus.
Op grond van zijn volbracht werk worden u, jij en ik, vrijgesproken van schuld.

Van eeuwige schuld.

Van schuld, die ons zo zwaar ter neer kan drukken, dat we er onder zouden moeten bezwijken.

*

Daarom is Gods genade ook bevrijdende genade.

Immers schuldbelijdenis betekent dat je van binnen vrij gemaakt wordt van de last van de zonde.

Je kunt weer opgelucht ademen.

Je veert weer op.

Een nieuw begin is mogelijk.

Met God en ... met mensen.

Zeker ... de zonde is en blijft iets waar we in dit aardse leven nog steeds mee hebben te worstelen.

We leven in het reeds en in het nog niet.

Maar wie de schuldbelijdenis een achterhaalde en een ouderwetse zaak vindt, die dreigt echter de grootte van Gods genade uit het oog te verliezen, die dreigt over z'n zonde heen te leven, die dreigt in de strijd met zichzelf en z'n geweten ten onder te gaan.

Zó gezien is schuldbelijdenis tot een zegen.

We mogen elkaar er ook in het onderlinge gesprek en pastoraat op wijzen.

Als wij zélf of de ander is vastgelopen met God, met zichzelf.

In deze week van voorbereiding houden we ons weer eens heel persoonlijk de spiegel voor.

We vragen ons af: Zijn mijn overtredingen vergeven?

Zijn mijn zonden bedekt?

Rekent de HERE mij mijn ongerechtigheid niet toe?

Ben ik wel eerlijk tegenover God, mijzelf en die ander?

Psalm 32 vindt zijn vervulling in 1 Johannes 1, waar we die prachtige verzen vol troost en bemoediging lezen: "God is licht en in Hem is in het geheel geen duisternis. ... En het bloed van Jezus, zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde. ... En als iemand gezondigd hééft, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige; en Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze, maar ook voor die der gehele wereld."

Daarom: Van harte gefeliciteerd?

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Stadskanaal 20 september 1987

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !